

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
algtekst-terviktekst
10.08.2015
Hetkel kehtiv
RT I, 07.08.2015, 17

Maksekäsu kiirmenetluse infosüsteemi asutamine ja infosüsteemi pidamise põhimäärus

Vastu võetud 05.08.2015 nr 26

Määrus kehtestatakse [tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) § 489³ lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Maksekäsu kiirmenetluse infosüsteemi asutamine

Määrusega asutatakse maksekäsu kiirmenetluses menetlusandmete ja isikuandmete töötlemiseks peetav riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu ametliku nimetusega *maksekäsu kiirmenetluse infosüsteem* (edaspidi *infosüsteem*).

§ 2. Infosüsteemi eesmärk

Infosüsteem on maksekäsu kiirmenetluste elektrooniline töökeskkond, mille asutamise eesmärk on:

- 1) tagada ülevaade kohtu menetluses olevatest maksekäsu kiirmenetlustest;
- 2) kajastada andmeid maksekäsu kiirmenetluse käigus tehtud toimingute kohta;
- 3) võimaldada andmete ja dokumentide elektroonilist vastuvõtmist, edastamist ja säilitamist;
- 4) võimaldada andmete automatiseeritud kasutamist menetluskohustusdokumentide koostamiseks;
- 5) võimaldada maksekäsuosakonna töö korraldamist;
- 6) tagada õiguspoliitiliste otsuste tegemiseks vajaliku kohtustatistika kogumine.

§ 3. Infosüsteemi ülesehitus ja sisu

(1) Infosüsteemi komponendid jagunevad järgmiselt:

- 1) rakendusserverid;
- 2) X-tee adapterserverid;
- 3) andmebaasiserverid;
- 4) liidestatud andmekogud.

(2) Infosüsteem on andmevahetuskivi X-tee kaudu liidestatud e-toimiku süsteemi, kohtute infosüsteemi ja nõuete arvestamise programmiga.

(3) Infosüsteemi kantakse andmeid ja infosüsteemi kantud andmeid kasutatakse andmevahetuskivi X-tee kaudu.

(4) Infosüsteemi pidamisel kasutatakse automatiseeritud andmetöötlust ja infosüsteemi andmeid säilitatakse digitaalsel kujul.

(5) Infosüsteem saab andmevahetuskivi X-tee kaudu andmeid teistest andmekogudest seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vastavalt kokkulepele nende andmekogude vastutavate töötajatega.

2. peatükk Infosüsteemi töötajad ja kasutajad

§ 4. Vastutav töötaja ja tema pädevus

(1) Infosüsteemi vastutav töötaja on Justiitsministeerium (edaspidi *vastutav töötaja*).

(2) Vastutav töötaja määrab kindlaks infosüsteemi arengusuunad ning koordineerib ja korraldab Registrate ja Infosüsteemide Keskuse (edaspidi *keskus*) tööd infosüsteemi haldamisel. Vastutav töötaja ei sekku andmetöötlusesse.

(3) Vastutav töötaja:

- 1) korraldab koostöös keskusega infosüsteemi pidamiseks vajalike projekteerimis- ja arendustööde tegemise;
- 2) määrab infosüsteemi turvanõuded ja juhib infosüsteemi pidamist, andes volitatud töötajatele ja keskusele selleks vajalikke juhiseid või korraldusi;
- 3) teostab infosüsteemi pidamise üle järelevalvet;
- 4) võtab andmete turvalisuse, käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks kasutusele infosüsteemi turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ning rakendab neid järjepidevalt;
- 5) korraldab koostöös keskusega infosüsteemi kantud andmete säilimise vastavalt kehtestatud nõuetele ja selleks varukoopiate tegemise ning muude organisatsiooniliste, füüsiliste ja infotehnoloogiliste meetmete rakendamise;
- 6) täidab teisi ülesandeid, mis käesoleva määrusega on antud tema pädevusse.

§ 5. Volitatud töötaja ja tema pädevus

(1) Infosüsteemi volitatud töötajad on maksekäsu kiirmenetlust läbi viivad kohtud (edaspidi *volitatud töötaja*).

(2) Volitatud töötaja:

- 1) vastutab enda poolt infosüsteemi sisestatud andmete õigsuse eest;
- 2) määrab isikud, kellel on õigus sisestada ja kasutada infosüsteemi andmeid;
- 3) annab infosüsteemi andmetes puuduste avastamise korral sellest viivitamata teada keskusele, välja arvatud juhul, kui tal on võimalik puudus iseseisvalt kõrvaldada või kui avastatud puudus on ebaoluline;
- 4) korraldab koostöös keskusega infosüsteemi sisestamata jäetud andmete sisestamist ja ebaõigete andmete parandamist;
- 5) tagab infosüsteemi andmete sisestamise, muutmise ja kustutamise ning infosüsteemi andmetega tutvumise ainult selleks õigust omavatele isikutele;
- 6) võtab andmete turvalisuse – käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse – tagamiseks kasutusele infosüsteemi turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ning rakendab neid järjepidevalt;
- 7) täidab teisi ülesandeid, mis käesoleva määrusega on antud tema pädevusse.

§ 6. Infosüsteemi kasutajad

(1) Vastutava töötaja ameti- või töökohajärgseks infosüsteemi kasutajaks on Justiitsministeeriumi kantsleri käskkirjaga määratud Justiitsministeeriumi ametnikud või töötajad, kes tegelevad kohtute järelevalve, kohtuhalduse ja infosüsteemiga ning kohtupraktika analüüsiga.

(2) Volitatud töötaja ameti- või töökohajärgseks infosüsteemi kasutajaks on kohtunikuabid ning kohtuga teenistus- või töösuhtes olevad ametnikud ja töötajad.

§ 7. Vastutava ja volitatud töötaja kasutajate registreerimine

(1) Vastutav töötaja, kelle koosseisu kuulub käesoleva määruse § 6 lõikes 1 nimetatud töö- või ametikoht, edastab keskusele elektronposti aadressil teatise, et registreerida infosüsteemi kasutajaks käesoleva määruse § 6 lõikes 1 nimetatud ameti- või töökohal teenistuses olev ametnik või töötaja. Teatises tuleb märkida ametniku või töötaja ees- ja perekonnanimi, isikukood, ametikoha nimetus koos struktuuriüksuse ja asutuse nimetusega ning ametniku või töötaja elektronposti aadress.

(2) Käesoleva määruse § 6 lõikes 2 nimetatud töö- või ametikohal oleva kasutaja registreerib infosüsteemi kasutajaks volitatud töötaja, kelle koosseisu registreeritav kasutaja kuulub. Registreerijaks on infosüsteemi volitatud töötaja poolt kohtuasutuse sisemise töökorralldusega määratud isik.

(3) Vastutav töötaja, kelle koosseisu kuulub käesoleva määruse § 6 lõikes 1 nimetatud ameti- või töökoht, kohustub viivitamata teavitama keskust elektronposti aadressil infosüsteemi kasutajaks registreeritud ametniku või töötaja andmete muutmise või temaga teenistus- või töösuhte lõppemisest.

(4) Sellise volitatud töötaja sisemise töökorralldusega, kelle koosseisu kuulub käesoleva määruse § 6 lõikes 2 nimetatud ameti- või töökoht, määratud isik on kohustatud viivitamata lõpetama infosüsteemi registreeritud kasutaja kasutusõigused, kui registreeritud kasutaja teenistus- või töösuhe lõpeb. Sisemise töökorralldusega määratud isik on kohustatud tagama infosüsteemis registreeritud kasutajate andmete ajakohasuse.

§ 8. Registrate ja Infosüsteemide Keskuse pädevus

(1) Infosüsteemi arendab, hooldab ja majutab Justiitsministeeriumi hallatav riigiasutus Registrate ja Infosüsteemide Keskus.

(2) Keskus tegutseb oma pädevuse piires vastutava töötaja korralduste kohaselt. Kõik süsteemisisesed täiendused ja muudatused kooskõlastatakse enne vastutava töötajaga.

(3) Keskus:

- 1) vastutab infosüsteemi sisestatud andmete nõuetekohase säilimise eest;
- 2) korraldab koostöös volitatud töötlejaga infosüsteemi sisestamata jäetud andmete sisestamise ja ebaõigete andmete parandamise;
- 3) tagab infosüsteemi andmete sisestamise, muutmise ja kustutamise ning infosüsteemi andmetega tutvumise ainult selleks õigust omavatele isikutele;
- 4) võtab andmete turvalisuse – käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse – tagamiseks kasutusele infosüsteemi turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ning rakendab neid järjepidevalt;
- 5) lahendab tark- ja riistvaraga seotud probleemid ja vead;
- 6) koostab ja hoiab ajakohasena infosüsteemi kasutusjuhendi;
- 7) tagab andmeside ja süsteemi töö;
- 8) organiseerib kasutajatoe;
- 9) vastutava töötleja korraldusel tagab tarkvaraarenduste või infosüsteemi muudatuste tellimise või arendamise;
- 10) informeerib vastutavat töötlejat infosüsteemiga seonduvast.

3. peatükk

Andmetöötlus ja kannete tegemine infosüsteemi

§ 9. Infosüsteemi kantavad andmed

Infosüsteemi kantakse andmed ja kõik menetlusedokumentid vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 489³ lõikele 2 ja käesoleva määruse lisale.

§ 10. Andmetöötluse nõuded

(1) Andmeid töödeldakse keskuse koostatud ja Justiitsministeeriumi kinnitatud kasutusjuhendi kohaselt.

(2) Volitatud töötleja vastutab tema poolt või tema kasutaja poolt infosüsteemi kantud andmete õigsuse ning infosüsteemi kasutamise õiguspärasuse eest. Infosüsteemi töös esinevate vigade ja häirete eest, mis tulenevad kasutusjuhendi mittejärgimisest, vastutab kasutaja, kes andmeid töötleb või kelle nimel andmeid töödeldakse.

§ 11. Andmete edastamine infosüsteemi

Andmed edastatakse infosüsteemi järgmiselt:

- 1) andmete esitaja infosüsteemi ja kõnesoleva infosüsteemi vahelise otseliidese vahendusel andmevahetuskihi X-tee kaudu;
- 2) andmete esitaja poolt e-toimiku süsteemi avaliku veebiliidese kaudu;
- 3) e-toimiku süsteemi kaudu andmed, mis on saadud maksekäsu kiirmenetlusega seotud muu tsiviilkohtumenetluse käigus.

§ 12. Infosüsteemi kanne ja kannete tegemise kord

(1) Infosüsteemi kanne (edaspidi *kanne*) on menetlust puudutavate andmete ja menetlusedokumentide salvestamine, sisestamine, muutmine ja kustutamine.

(2) Kanne tehakse vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku, kohtu ja kohtu kantselei kodukorra ning käesoleva määruse nõuetele ning käesoleva määruse § 10 lõikes 1 märgitud kasutusjuhendile.

(3) Kanne tehakse ning menetlusedokumentid sisestatakse ja salvestatakse infosüsteemi hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast kande tegemise aluseks oleva sündmuse toimumist või sellest teada saamist, menetlusedokumendi vastuvõtmist või menetlustoimingu või -otsuse tegemist.

(4) Andmed ja kohtu tehtud menetlustoimingud või -otsused sisestab ja salvestab menetlustoimingu või -otsuse teinud kasutaja või selleks kohtuasutuse sisemise töökorraldusega määratud kasutaja, kes andmed tuvastab. Kuni andmed ei ole teada, jäetakse andmeväli täitmata. Kui sisestatud andmed osutuvad hiljem ebaõigeks või ebatäpseks, parandab andmed kande teinud kasutaja või viimase puudumise korral volitatud töötleja poolt sisemise töökorraldusega määratud kasutaja.

§ 13. Infosüsteemi halduri õigustega kasutaja poolt kande tegemise kord

(1) Infosüsteemi halduri õigustega kasutajal (edaspidi *infosüsteemi haldur*) on õigus teha infosüsteemi kantud andmetele ja menetlusedokumentidele juurdepääsu saamise või nende edastamise kohta päringuid (edaspidi *päring*) ning vaadata ja muuta kohtuasjade andmeid, kui seda on vaja infosüsteemi käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks. Infosüsteemi halduri õigusi tohib anda üksnes keskuse töötajale.

(2) Infosüsteemi haldur tohib käesoleva paragrahvi lõikes 1 kirjeldatud juhul teha kande infosüsteemi kasutaja sisulise vea parandamiseks üksnes parandust sooviva kasutaja taotluse alusel, kui taotlus on registreeritud keskuse tehniliste vigade haldamise süsteemis.

(3) Infosüsteemi haldur tohib käesoleva paragrahvi lõikes 1 kirjeldatud juhul teha kande infosüsteemi tehnilise vea parandamiseks vaid siis, kui tehniline viga on registreeritud keskuse tehniliste vigade haldamise süsteemis ning volitatud töötlejal puudub vea tehnilise iseärasuse tõttu võimalus kannet teha.

(4) Infosüsteemi haldur vastutab enda tehtud kande eest vaid juhul, kui ta ei järginud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 kehtestatud korda.

§ 14. Andmete säilitustähtajad ja infosüsteemi logi

(1) Infosüsteemi kantud või edastatud andmeid ja menetlusdokumente säilitatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

(2) Infosüsteemi andmete ja menetlusdokumentide kande ning päringu kohta säilitatakse vähemalt järgmised andmed (edaspidi *logid*):

- 1) kande või päringu teinud kasutaja ees- ja perekonnanimi ning isikukood;
- 2) kande või päringu tegemise kuupäev ja kellaaeg;
- 3) kande või päringu objekt.

(3) Kande logisid konkreetse menetluse kohta säilitatakse nii kaua, kui säilitatakse konkreetse menetluse kohta infosüsteemi kantud andmeid ja menetlusdokumente, kui seadusest ei tulene teisiti.

(4) Päringu logisid säilitatakse kolm aastat alates päringu tegemisest.

(5) Logide salvestamisel ja säilitamisel tagatakse nende vältimatus, käideldavus, terviklus ja konfidentsiaalsus.

(6) Säilitustähtaja möödumisel kustutatakse infosüsteemi kantud või edastatud andmed ja menetlusdokumendid ning logid automaatselt.

§ 15. Ebaõigete andmete parandamine

(1) Kui infosüsteemi kasutaja avastab infosüsteemis ebaõiged andmed, võtab ta kasutusele vajalikud meetmed nende parandamiseks, teavitades sellest ebaõiged andmed sisestanud volitatud töötlejat.

(2) Andmesubjektil on õigus nõuda infosüsteemi ebaõiged andmed sisestanud kasutajalt ebaõigete isikuandmete parandamist. Kui andmesubjekti nõudmine on põhjendatud, parandab kande teinud kasutaja ebaõiged isikuandmed viivitamata. Kui andmesubjekti nõudmine ei ole põhjendatud, keeldub volitatud töötleja andmete parandamisest, põhjendades seda kirjalikult.

4. peatükk

Juurdepäas infosüsteemi andmetele

§ 16. Juurdepäas infosüsteemi andmetele

(1) Vastutav töötleja võimaldab volitatud töötlejale juurdepääsu infosüsteemi andmetele. Tehnilise juurdepääsu infosüsteemile korraldab infosüsteemi haldur vastutava töötleja korralduse alusel.

(2) Infosüsteemis kannete ja päringute tegemise õigus on volitatud töötlejal üksnes tema seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(3) Menetlusosalisel on e-toimiku süsteemi avaliku liidese vahendusel seaduses ja käesolevas määruuses sätestatud juhtudel ja mahus juurdepäas maksekäsu kiirmenetluse infosüsteemile ning selles sisalduvatele menetlusdokumentidele ja andmetele tema kohta. Tehnilise juurdepääsu infosüsteemi andmetele e-toimiku süsteemi avaliku liidese kaudu korraldab keskus.

(4) Infosüsteemi sisestatud andmeid väljastatakse üksnes menetlusseadustikes ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

§ 17. Juurdepäas koos õigusega väljastada statistilisi andmeid

Vastutav töötleja võib õigusaktides ettenähtud juhtudel väljastada infosüsteemi andmeid statistilistel eesmärkidel kasutamiseks. Andmed väljastatakse sellisel kujul, mis ei võimalda isikuid identifitseerida.

5. peatükk

Infosüsteemi järelevalve ja turvameetmed

§ 18. Järelevalve infosüsteemi pidamise üle

(1) Järelevalvet infosüsteemi pidamise üle teostab vastutav töötaja, Andmekaitse Inspeksioon ning Riigi Infosüsteemi Amet oma pädevuse piires.

(2) Vastutava töötaja järelevalvet teostaval ametnikul on õigus tutvuda infosüsteemi kantud andmetega, siseneda ruumidesse, kus andmeid töödeldakse või kus paiknevad kasutatavad seadmed, ning saada teavet andmete väljastamise ja kasutamise kohta.

(3) Järelevalve teostamisel vastutav töötaja:

- 1) teeb ettekirjutusi volitatud töötajale või keskusele nende infosüsteemi pidamisel ja andmete töötlemisel tehtavate toimingute kooskõlla viimiseks seadustega;
- 2) võib infosüsteemi kantud andmete väärkasutamise avastamise korral nõuda volitatud töötajalt või keskuselt kasutaja infosüsteemile juurdepääsu piiramist, peatamist või lõpetamist;
- 3) teeb ettepanekuid pädevale asutusele või ametiisikule avastatud rikkumistes süüdi olevate isikute väljaselgitamiseks ja vastutusele võtmiseks.

(4) Infosüsteemi pidamises puuduste ilmnemise korral on volitatud töötaja ja keskus kohustatud vastavalt oma pädevusele likvideerima järelevalvet teostanud isikute ettekirjutustes märgitud puudused määratud tähtaja jooksul.

§ 19. Infosüsteemi kaitse

(1) Kaitstakse infosüsteemi andmete:

- 1) käideldavust, tagades andmete kättesaadavuse ja muutmise võimaluse selleks volitatud isikutele;
- 2) terviklust, välistades andmete volitamata, tahtmatu või tahtliku muutmise;
- 3) konfidentsiaalsust, tagades andmete kättesaadavuse vaid volitatud isikutele.

(2) Infosüsteemi andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse järjepidevalt organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(3) Infosüsteemi kasutamise õiguspärasust kontrollitakse tarkvaraliste ja organisatsiooniliste meetmete abil.

(4) Keskusel on õigus ühepoolselt piirata kasutaja juurdepääsu infosüsteemile või see peatada, kui on reaalne või potentsiaalne oht ohustada infosüsteemi turvalisust. Kasutaja juurdepääsu piiramisest või peatamisest peab keskus viivitamata teatama vastutavale töötajale. Kooskõlas § 18 lõike 3 punktiga 2 on keskusel õigus vastutava töötaja nõudmisel lõpetada kasutaja juurdepääs infosüsteemile.

(5) Infosüsteemi turvaklass on K2T3S2 ja turbeaste kõrge (H).

6. peatükk Infosüsteemi likvideerimine

§ 20. Infosüsteemi likvideerimine

Infosüsteemi likvideerimine toimub seaduse alusel.

7. peatükk Rakendussätted

§ 21. Määruse jõustumine

Määruse § 14 jõustub 1. jaanuaril 2017. a.

Urmas Reinsalu
Minister

Norman Aas
Kantsler

[Lisa](#) Maksekäsu kiirmenetluse infosüsteemi kantavad andmed

